

Beteenderelaterade miljöfaktorer

Lina Hagvall

Teman

- Tinnitus (kap 3)
- Kontaktallergiskt eksem av smycken och hårfärger (kap 6 och 7)
- Solbränna (kap 8)
- Kemikalieoro (kap 7)

Kontaktallergiskt eksem

- Kontaktallergi – immunologisk reaktion i huden
- Specifik reaktion mot kemikalie
- Låga doser ger allergiska reaktion
- Eksem på kontaktstället

Konsekvenser av kontaktallergi

- Nickelallergiker har ökad risk för handeksem
- Korsreaktioner mellan närbesläktade kemiska ämnen påverkar yrkesval, livsstil mm

Nickeldirektivet

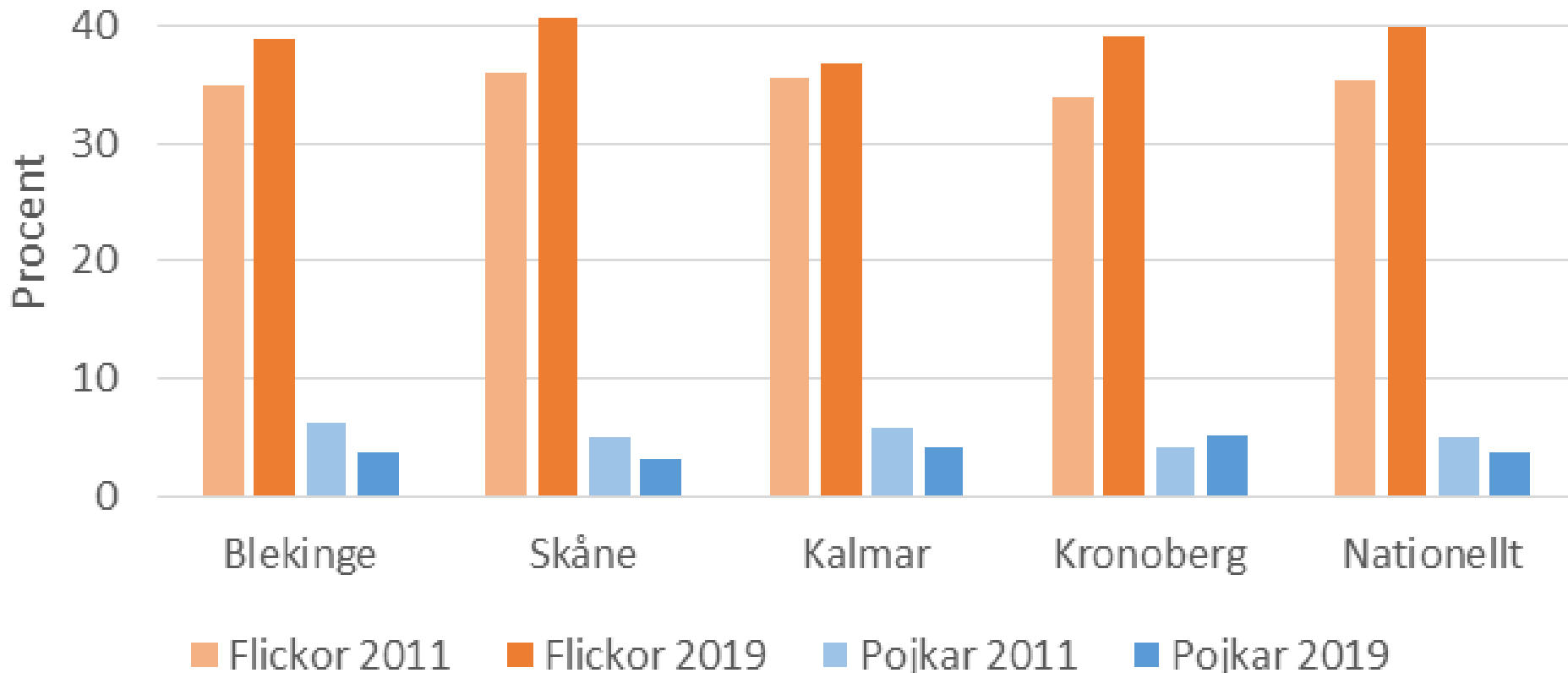
- Trädde i kraft år 2001
- "Föremål i nära och långvarig kontakt med huden"
- Handtag, nycklar, hobbyartiklar omfattas inte

Nickelallergi hos barn och unga

- Färre unga människor blir nickelallergiska efter nickeldirektivets införande
- Vanligaste orsaken till kontaktallergi bland 16-åringar
- Flickor mer drabbade än pojkar

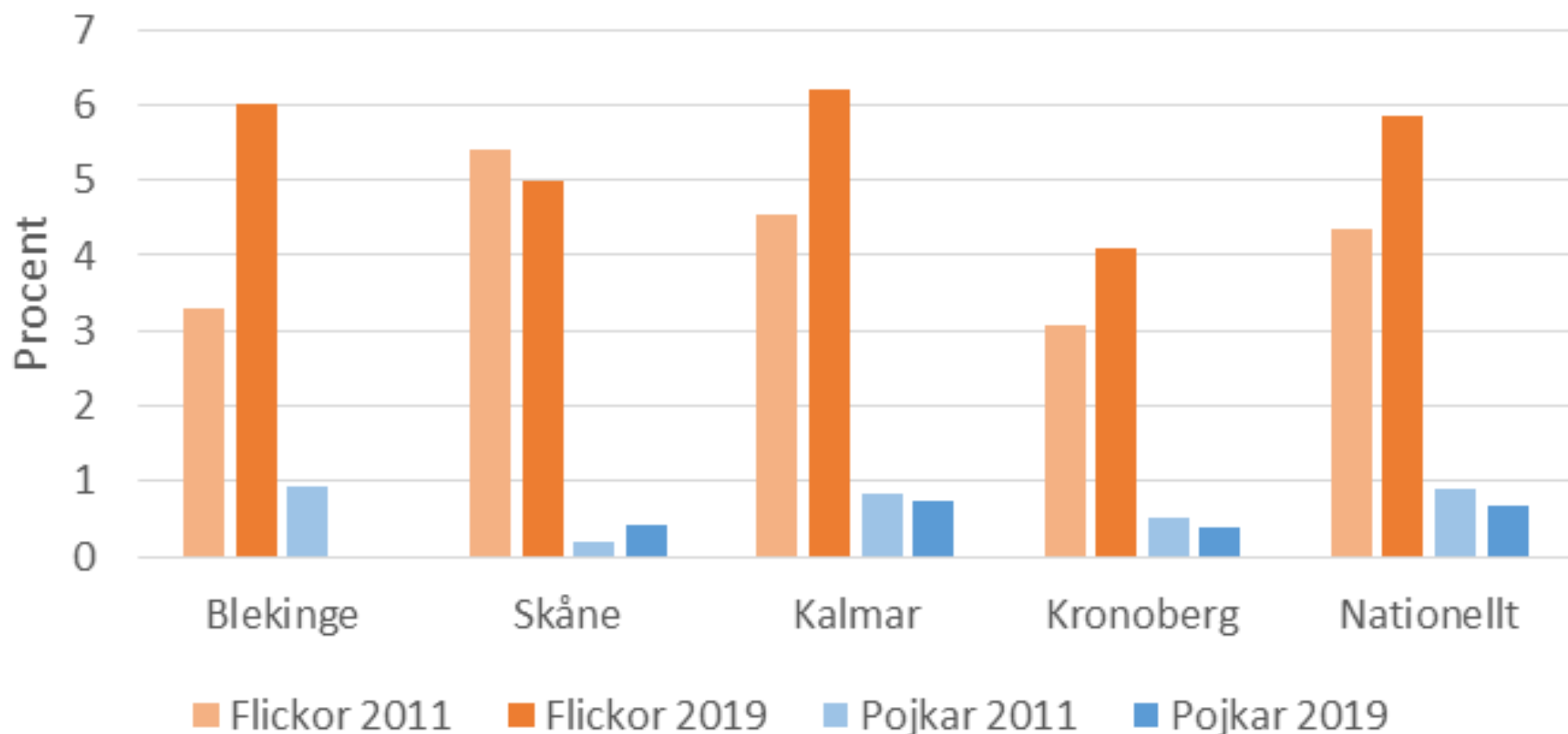
Hål för smycke

Andel barn som har tagit hål för smycke i öronen eller annan del av kroppen

Nickelallergi

Andel barn som enligt vårdnadshavare har nickelallergi

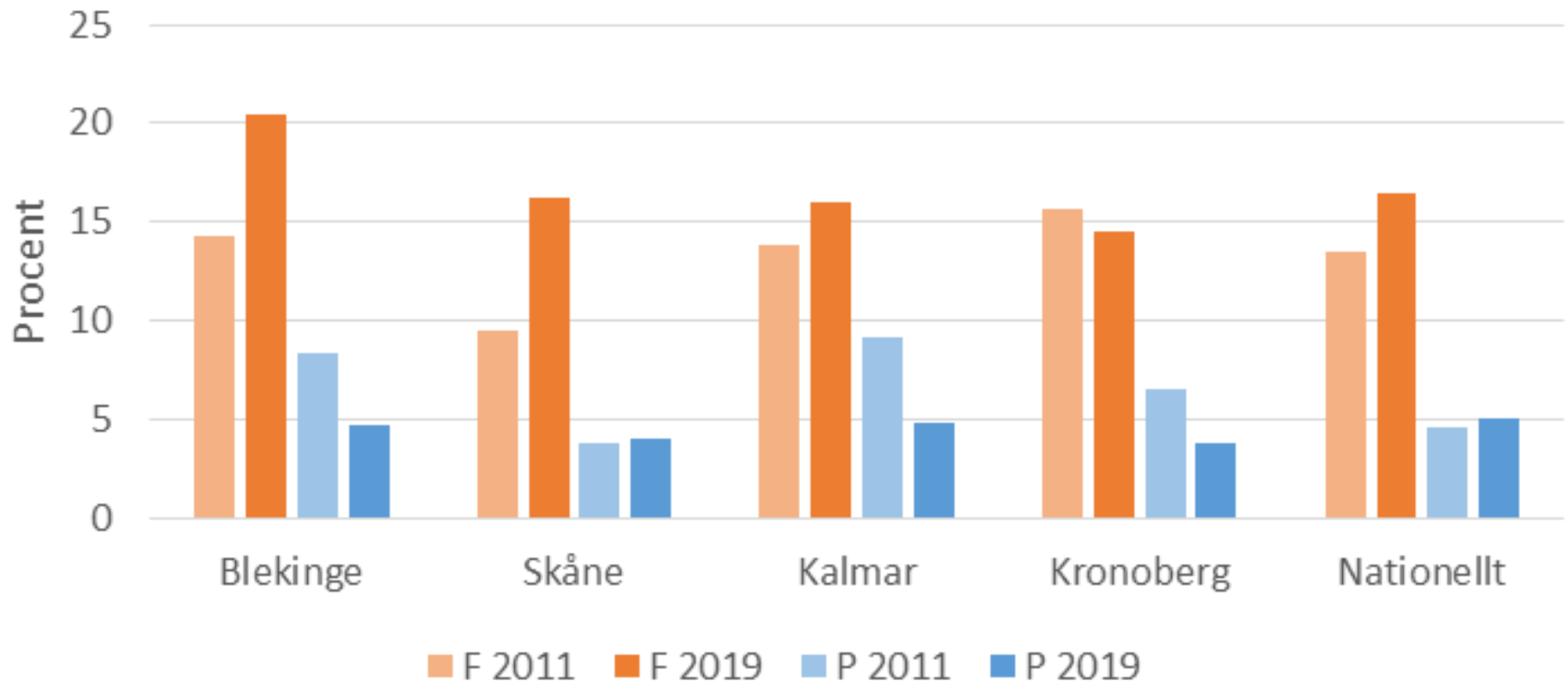
Kontaktallergi mot hårfärg och tillfälliga tatueringar

- Ofta samma allergener i hårfärg och sk turisttatueringar
- Korsreaktioner med kemiskt lika ämnen
- Gummikemikalier, textilfärger, hårfärgämnen

Hårfärgning

Andel 4- och 12-åringar som någon gång färgat, tonat, blekt eller slingat håret

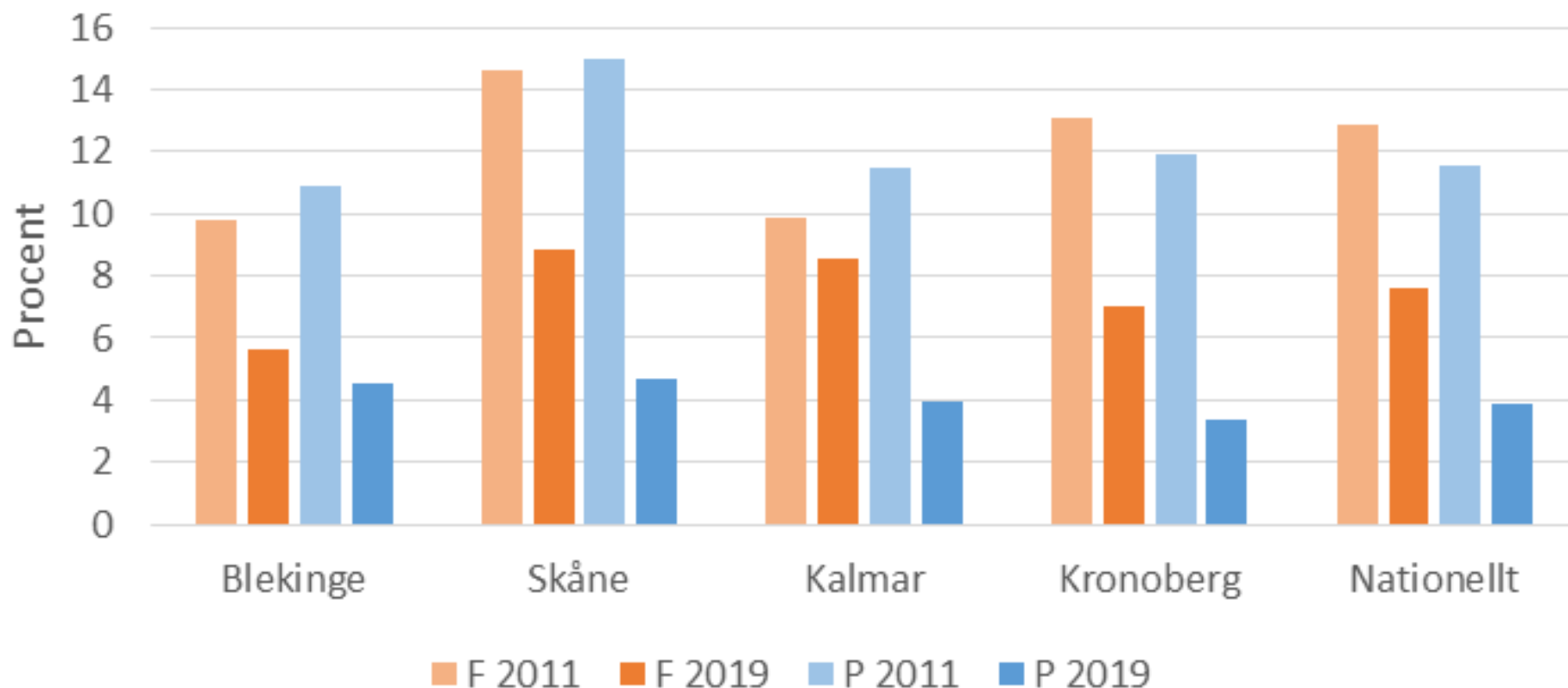

Hudbesvär av hårfärgning 2019

- Blekinge 1,6 %
- Kronoberg 2,6 %
- Nationellt 1,1 %

Tillfällig tatuering

Andel 4- och 12-åringar som någon gång haft en tillfällig tatuering målad på huden

Hudbesvär av tillfällig tatuering

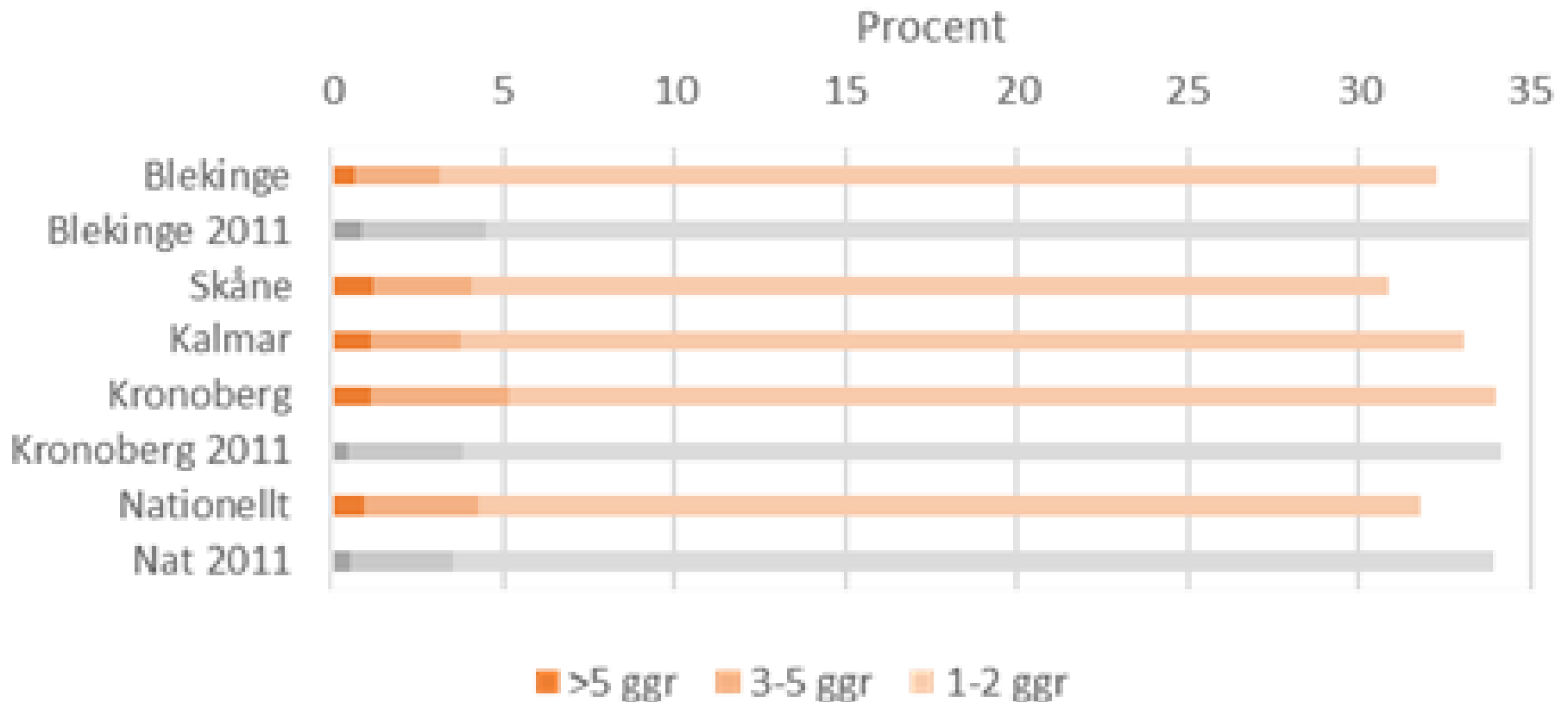
- Data saknas för Kronoberg och Blekinge
- Nationellt:
  - 6,3 % 2011
  - 3,1 % 2019

Solen – härlig och farlig

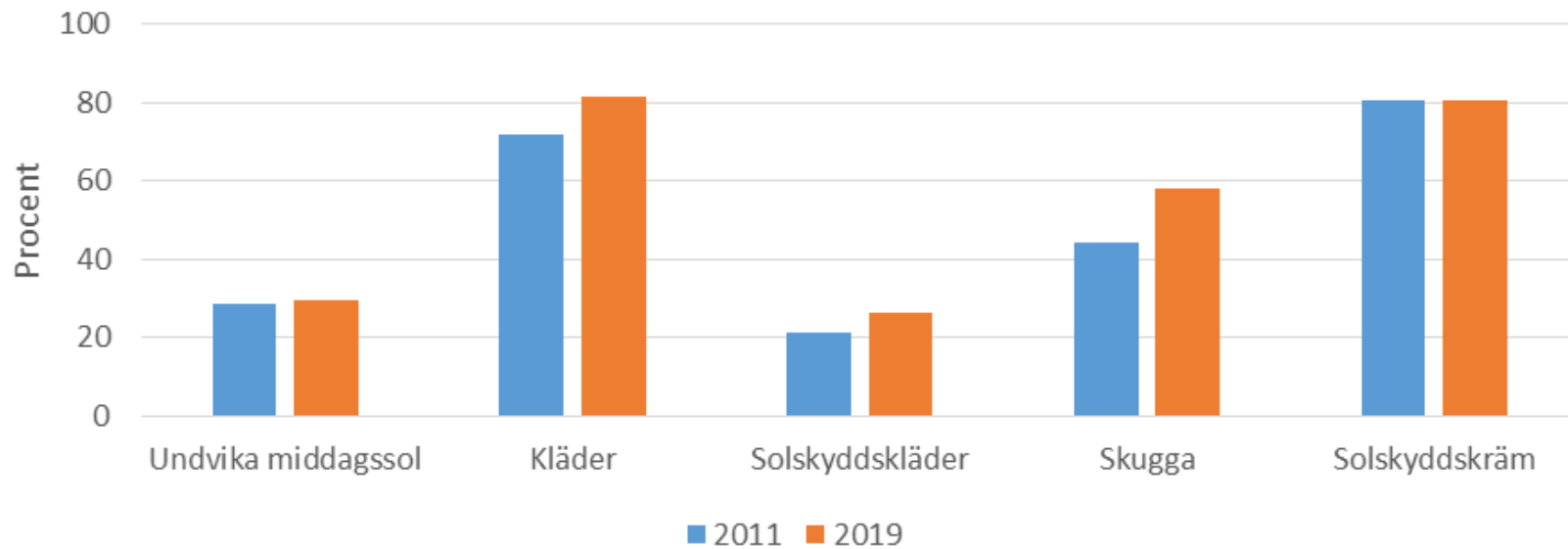
- D-vitamin
- Välbefinnande, ljus och värme
- Källa till UV-strålning
- Hudcancer, särskilt malignt melanom ökar bland yngre vuxna
- Bränna sig i solen främsta riskfaktorn

Solbränna

Andel 4- och 12-åringar som bränt sig i solen de senaste 12 månaderna

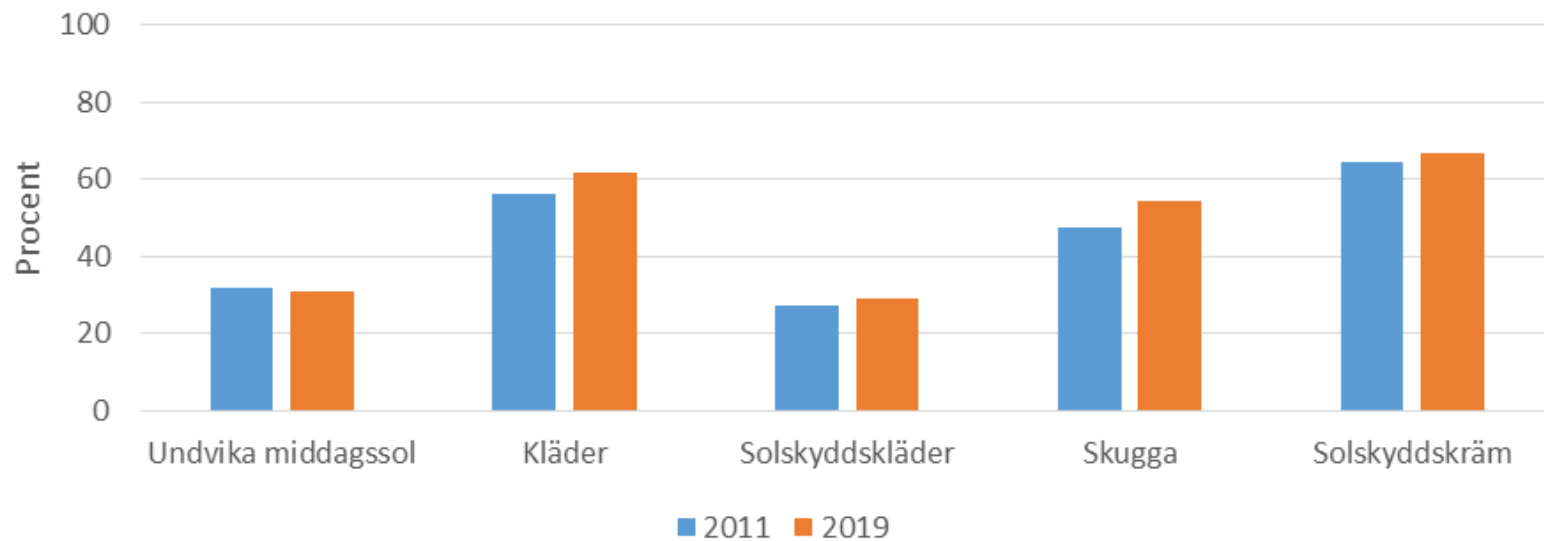
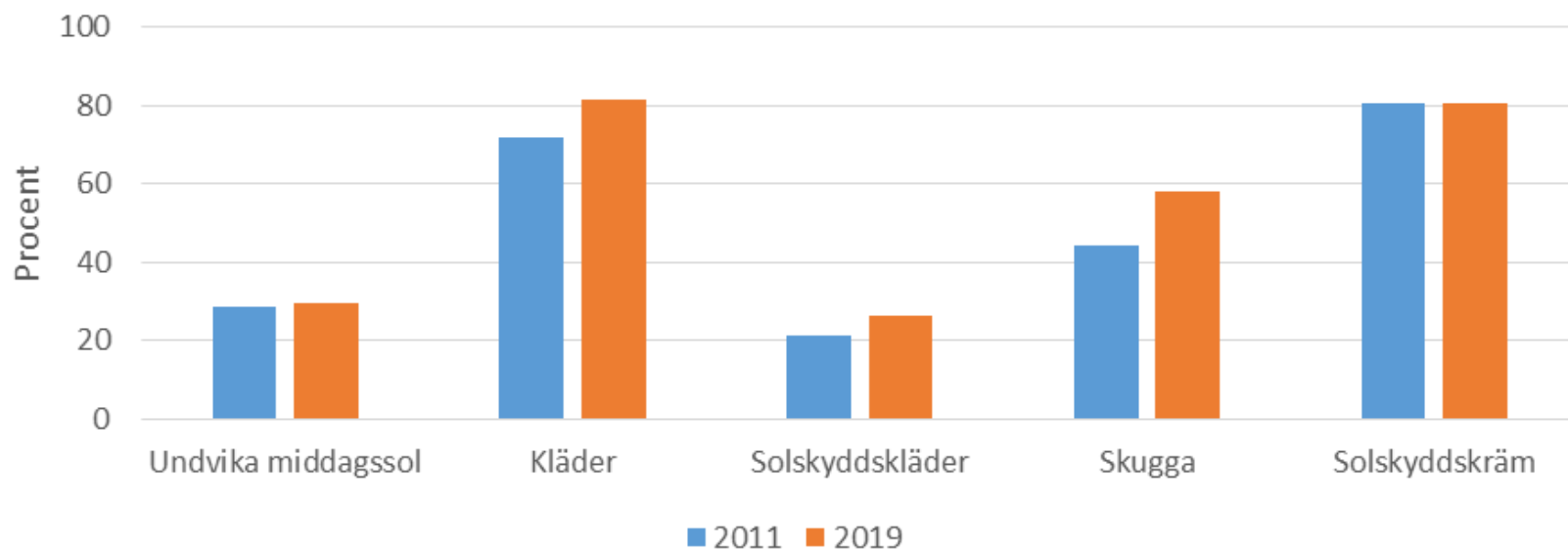

Solskydd Blekinge

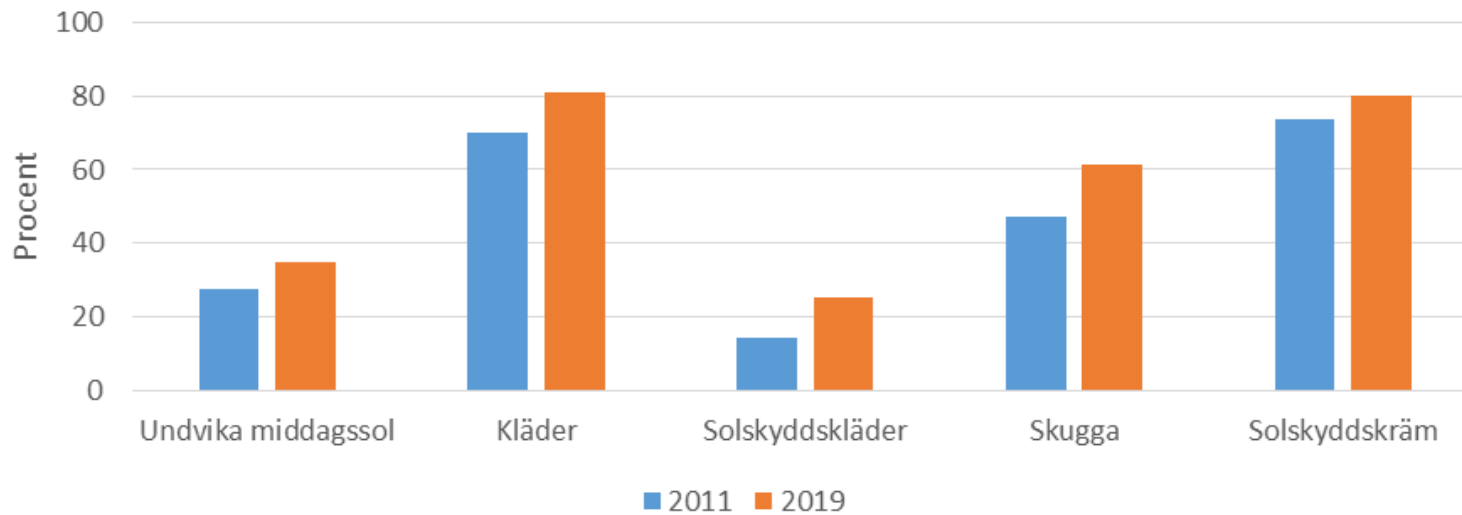

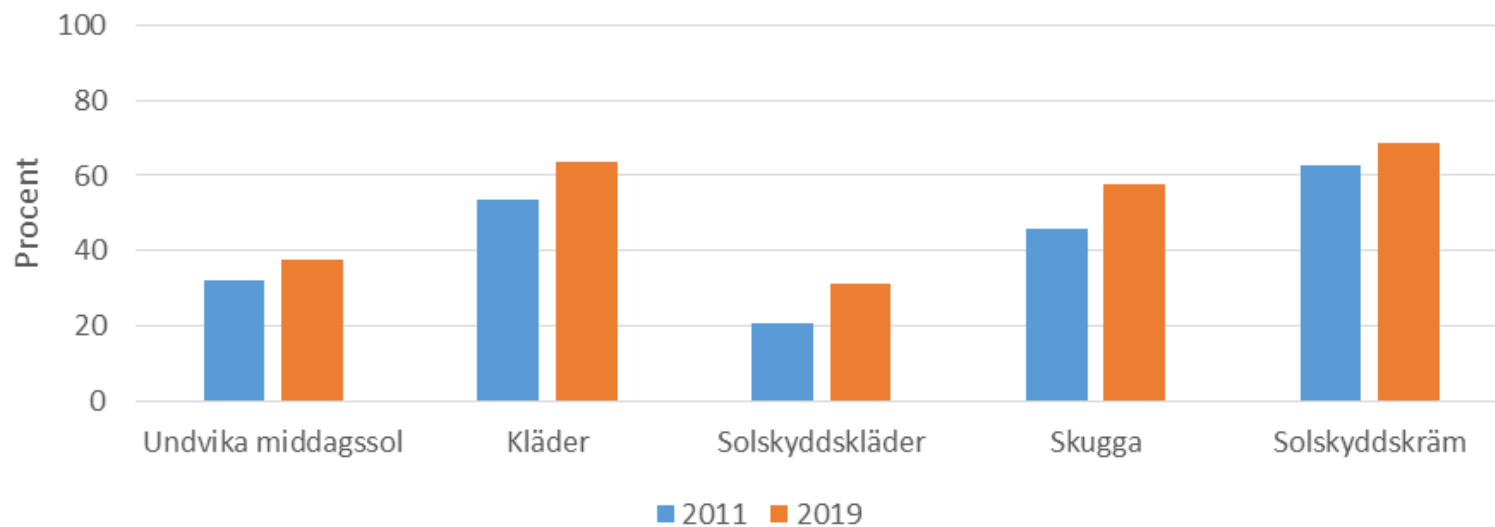
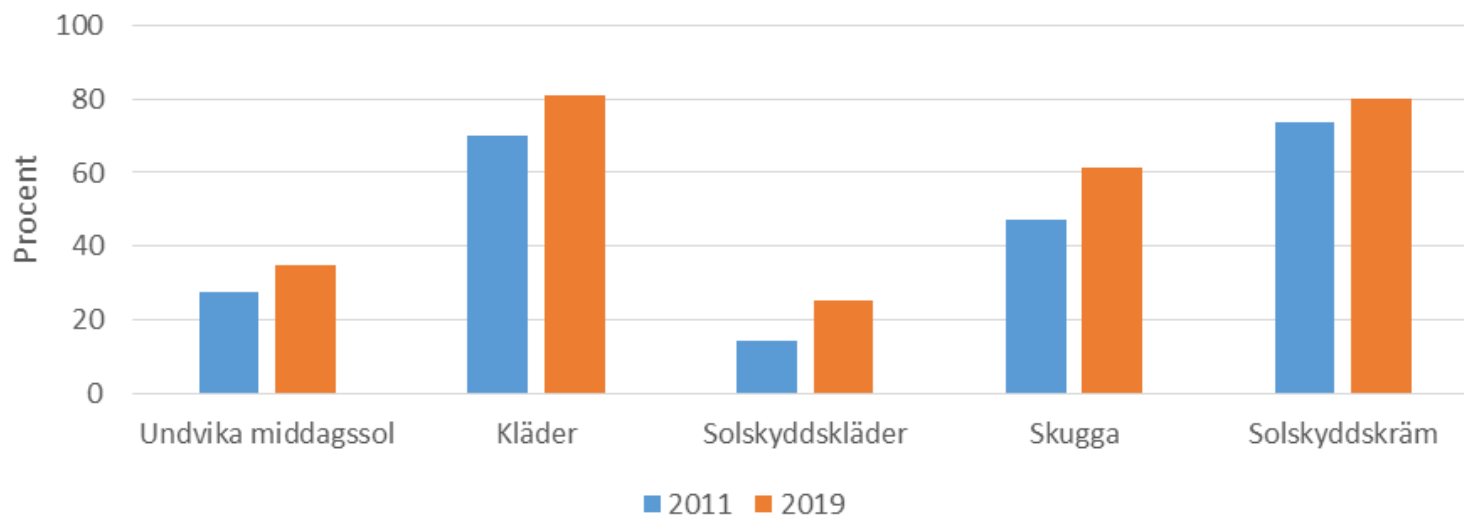
Solskydd Blekinge

Solskydd Kronoberg

Solskydd Kronoberg

Kemikalier i vardagsprodukter

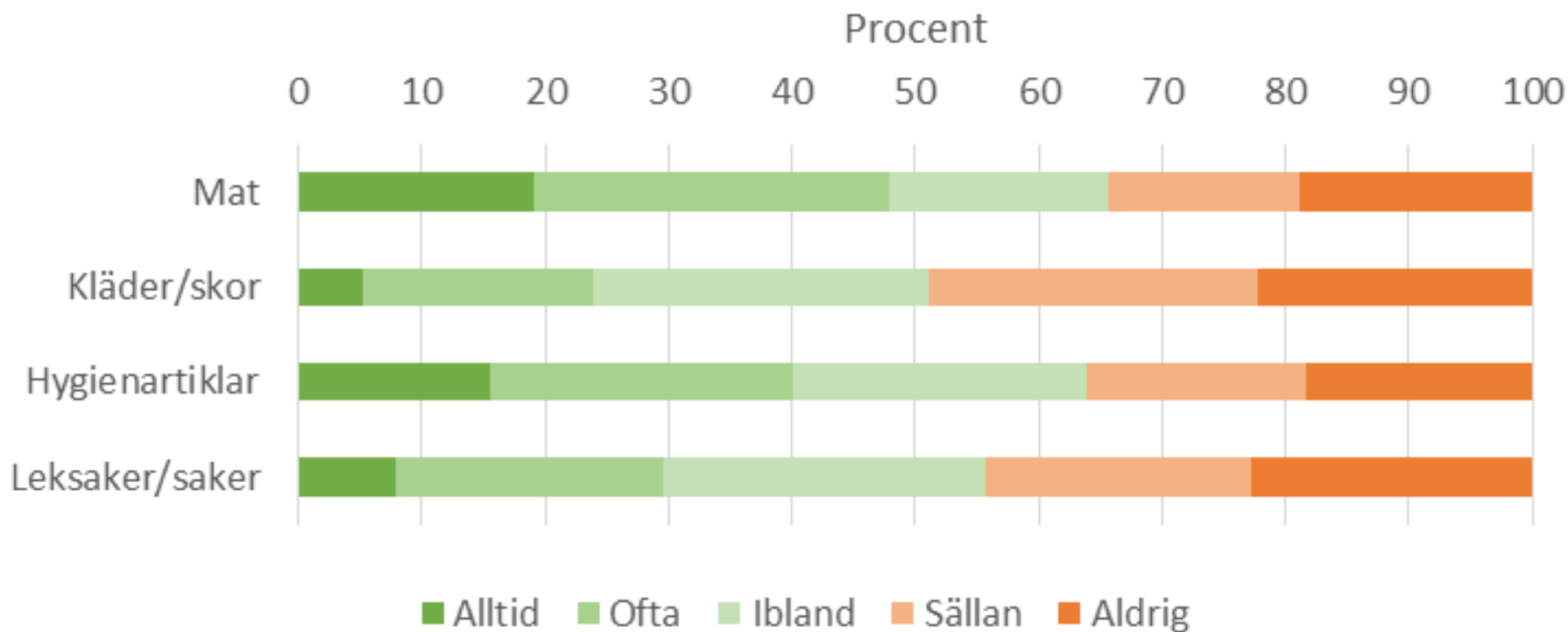

Kemikalieoro

- Många oroas av rapporter om hälsoskadliga kemikalier i mat, kläder och produkter
- REACH kemikalielagstiftning inom EU
- Oro för kemikalieexponering kan påverka inköp av mat, kläder, vardagsföremål, leksaker osv

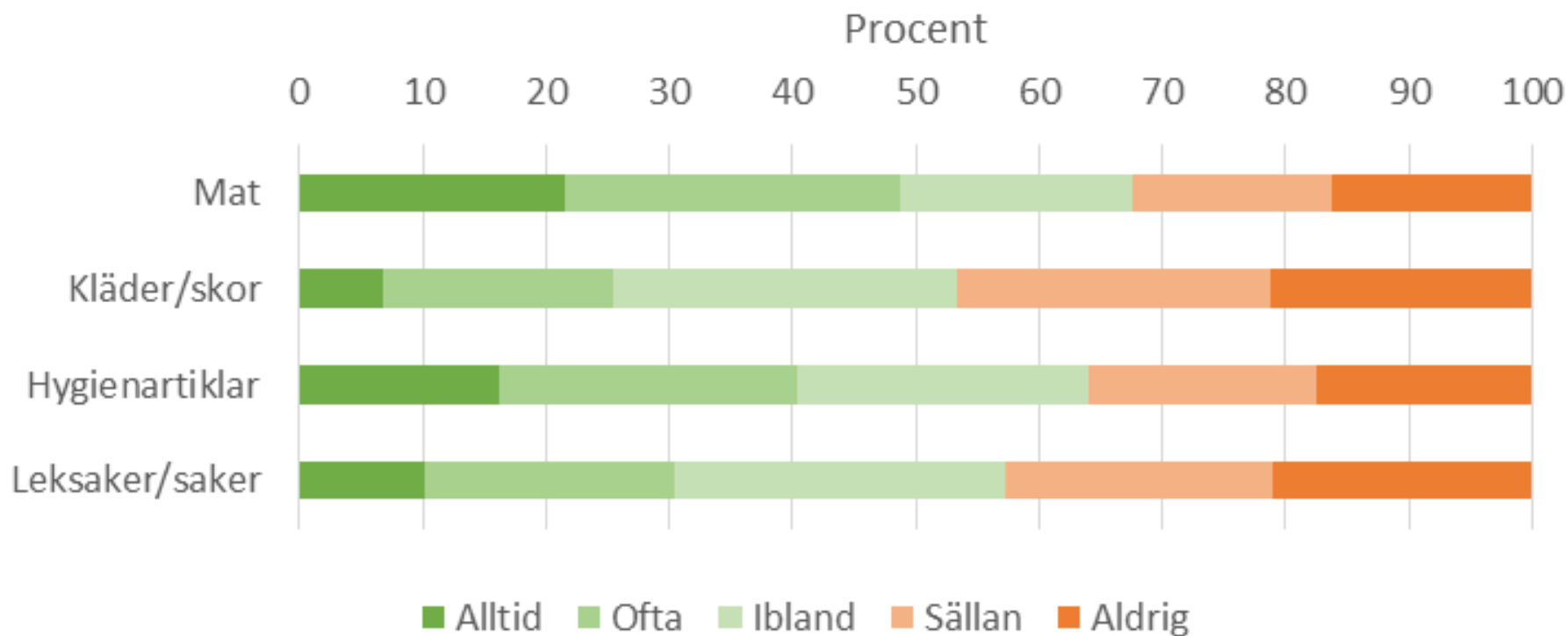
Blekinge

Andel vårdnadshavare som uppger att förekomsten av kemikalier i produkter påverkar deras inköp.

Kronoberg

Andel vårdnadshavare som uppger att förekomsten av kemikalier i produkter påverkar deras inköp.

Sammanfattning

- Normer och könsroller styr exponering
- Håltagning för smycke ökar bland flickor
- Tillfällig tatuering minskar bland både pojkar och flickor
- Många barn bränner sig fortfarande i solen
- Förekomst av kemikalier i produkter påverkar vårdnadshavares inköp

Åtgärdsförslag

- Exponering för allergiframkallande och hälsoskadliga ämnen bör regleras genom lagstiftning
- Information om faran med turisttatuering!
- Solskyddsinformation till barn i tidig ålder för att grundlägga bra solvanor